

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VYRIAUSYBINIŲ RYŠIŲ CENTRE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. balandžio 18 d. Nr. FA-P-40-4-9
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
pavedimus: 2010-06-21 Nr. P-40-4, 2010-10-07 Nr. P-40-4-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Ona Gaigalienė (iki 2011-01-03)
Inga Surplienė

Auditas pradėtas 2010-06-21
Auditas baigtas 2011-04-18

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	6
2. Kiti pastebėjimai	6
3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas	7
4. Rekomendacijos	8
Priedai	9

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu; įvertinti audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Vyriausybinių ryšių centras prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento yra specialios paskirties įstaiga, teikianti specialios paskirties ryšius ir vykdanči Lietuvos Respublikos ir NATO įslaptintos informacijos ryšių sistemų apsaugos (išskyrus krašto apsaugos sistemą) bei Nacionalinės šifrų paskirstymo ne karinei sričiai tarnybų funkcijas. Vyriausybinių ryšių centro adresas: Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius; identifikavimo kodas 191630942. Audituojamu laikotarpiu Vyriausybinių ryšių centrui vadovavo direktorius Vytas Gaidelis, vyriausiojo buhalterio pareigas ėjo Finansų ir apskaitos skyriaus viršininkė Audronė Deinarovičienė.

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Teisės aktuose numatyta¹, kad finansinių ataskaitų rinkiniai pateikiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Ji nėra iki galo įdiegta, todėl Vyriausybinių ryšių centras negali ja naudotis, pateikdamas finansinių ataskaitų rinkinį Finansų ministerijai.

Kadangi neaišku, kada finansinių ataskaitų rinkinys bus pateiktas Finansų ministerijai ir patikrintas, nuomonės dėl Vyriausybinių ryšių centro finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiamo.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas Vyriausybinių ryšių centro 2010 metų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Taip pat buvo audituojamos planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitos:

- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1);
- Vidaus reikalų sistemos, Specialiųjų tyrimo tarnybos, Valstybės saugumo departamento, Krašto apsaugos ministerijos, Generalinės prokuratūros, Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų, teisėjų ir karių valstybinių pensijų plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-7);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2011 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-11);
- Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12);
- Vidaus reikalų, teisėsaugos, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų išlaidų straipsnio „Darbdavių socialinė parama“ įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. BFP-25).

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

Audituojamu laikotarpiu Vyriausybinių ryšių centras vykdė tris programas. Joms vykdyti 2010 metams patvirtinta 6 222 tūkst. Lt asignavimų, gauta 6 195,5 tūkst. Lt, o panaudota 6 195,5 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 1 proc. (62 tūkst. Lt) visų kasinių išlaidų. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų sąnaudų, socialinių išmokų (pašalpų) sąnaudų, pagrindinės veiklos kitų sąnaudų) atliktos didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje buvo numatyta sisteminių tyrimų sritis – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Nustatyta, kad Vyriausybinių ryšių centras nesivadovauja Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ patvirtintu 4 priedu, nes nuo 2009 m. gegužės 1 d. aštuoniems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, taiko didesnius tarnybinių atlyginimų koeficientus, negu numatyta priede.

Centro darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti pagal Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 patvirtintą 4 priedą kaip ministerijų darbuotojams. Vyriausybės 1997-06-24 nutarimo Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ 2.4.4. punkte buvo numatyta, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento darbuotojams tarnybiniai atlyginimai nustatomi kaip ministerijų darbuotojams pagal Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 patvirtintą 4 priedą, tačiau nutarimas 2009-04-22 nutarimu Nr. 318 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, susijusių su teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų darbo apmokėjimu, pripažinimo netekusiais galios“ pripažintas netekusiu galios nuo 2009 m. gegužės 1 d.

Nuo 2009 m. gegužės 1 d. Vyriausybinių ryšių centro darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, atlyginimai mokami taikant didesnius tarnybinių atlyginimų koeficientus.

Auditoriams pateikus pastebėjimus, Vyriausybinių ryšių centras informavo, kad, atsižvelgus į tai, kad kai kurių darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai yra didesni už numatytus teisės aktais, 2011 m. kovo 16 d. įteikė pranešimus darbuotojams apie naujas darbo apmokėjimo sąlygas, įsigaliosiančias nuo 2011 m. gegužės 1 d.

2. Kiti pastebėjimai

Siekdama mažinti valstybės institucijų išlaidas ryšių paslaugoms, Vyriausybė 1997-09-08 nutarimu Nr. 972 įpareigojo Vyriausybinių ryšių centrą 1998–1999 metais įgyvendinti Valstybės institucijų ryšių tobulinimo projektą.

Vyriausybinių ryšių centras 1998 metais sudarė Mokslo kūrinio arba mokslinės techninės produkcijos sukūrimo (perdavimo) sutartį su Kauno technologijos universitetu. Pagal ją universitetas įsipareigojo sukurti Valstybinių institucijų ryšių tinklo (VIRT) vystymosi koncepciją. Universitetas 1998 m. birželio 8 d. pateikė ataskaitą „Valstybinių institucijų ryšių tinklo vystymosi

konceptija“. Joje buvo įvertinta esama VIRT padėtis, parinktos ir pagrįstos perspektyvios telekomunikacijų technologijos, suformuoti techniniai reikalavimai projektuojamam tinklui, išanalizuota VIRT struktūra, įvertinti tinklo sukūrimo techniniai ir ekonominiai parametrai ir pateikti reikalavimai atitinkamo įrangos konkurso organizavimui. Valstybinių institucijų ryšių tinklo vystymosi koncepcijoje preliminariai pagal 1997–1998 metų kainas apskaičiuota numatomo projektuoti tinklo kaina – 12 mln. Lt.

Vyriausybinių ryšių centras 1998 metais pradėjo teikti Valstybės institucijų ryšio tinklo paslaugas valstybės ir savivaldybių institucijoms, valstybės įstaigoms ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytoms valstybės įmonėms. Kuriant tinklą buvo investuota 758 859 Lt, o į jį įjungtos tik 24 institucijos, kurių darbuotojai tarpusavyje kalba nemokamai. Centro teigimu, VIRT institucijoms, įjungtoms į šį tinklą, užtikrina galimybę sutaupyti 750 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų per metus, o plečiant į VIRT įjungiamų įstaigų skaičių būtų sutaupoma dar daugiau valstybės biudžeto lėšų.

Vyriausybė 1997 metais įpareigojo VRC įgyvendinti Valstybės institucijų ryšių tobulinimo projektą, tačiau nebuvo sukurtos tinkamos VIRT kūrimo, funkcionavimo ir plėtros organizacinės, finansinės ir teisinės prielaidos, todėl nesudarytos sąlygos VIRT tinkamai funkcionuoti ir sumažinti valstybės institucijų išlaidas ryšių paslaugoms.

Informacija apie Vyriausybės 1997-09-08 nutarimo Nr. 972 įgyvendinimą bus pateikta Vyriausybei.

Atlikus audito procedūras Valstybės kontrolės 2010 m. valstybinio audito programoje numatytoje sisteminėje tyrimų srityje – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas – neatitikimų nenustatyta.

Teisėtumo požiūriu įvertinus valstybės biudžeto asignavimų 2011 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą, neatitikčių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams nenustatyta.

3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Vyriausybinių ryšių centre vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus; vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus nereikšmingas išimtis, todėl ji vertinama kaip gera.

4. Rekomendacijos

Valstybės kontrolė 2011-02-28 raštu Nr. S-(40-1724)-359 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų, neatitikimų“ Vyriausybinių ryšių centrui pateikė informaciją apie audito metu nustatytas klaidas ir neatitikimus, kurie nedaro reikšmingos įtakos mūsų nuomonei dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo, tačiau turi būti ištaisyti.

Atsižvelgdami į ataskaitoje išdėstytus dalykus, rekomenduojame Vyriausybinių ryšių centrui įdiegti papildomas vidaus kontrolės procedūras nustatant ir mokant darbo užmokestį (ataskaitos 1 skyrius, 6 psl.).

Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą) pateikti audituojamo subjekto tolesni veiksmai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Inga Surplienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vyriausybinių ryšių centre prie
 Lietuvos Respublikos valstybės
 saugumo departamento atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Reko- menda- cijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Įdiegti papildomas vidaus kontrolės procedūras nustatant ir mokant darbo užmokestį.	Vyriausybinių ryšių centras prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento	Papildyti Personalo ir teisės poskyrio Vyriausiojo specialisto, vykdančio funkcijas bendroje – teisės veiklos srityje, pareigybės aprašymą papildoma funkcija – „Kontroliuoti Lietuvos Respublikos įstatymų, nutarimų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių darbo užmokesčio nustatymą ir mokėjimą, taikymą nustatant ir mokant Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento darbuotojams darbo užmokestį“.	2011-04-29
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Personalo ir teisės poskyrio viršininkė Loreta Ničajienė.				